

Laz

by Emir Sa on Sunday, September 30, 2012 at 3:08am ·

Laz je da su u lazi kratke noge. Desi se, istina je, da se laz spotakne ili da je nespremnu pogodi bumerang ali se lakse pamti i duze prepricava laz koja je nekog izvukla iz blata, nekom dala onu malu, odlucujuju prednost u pocetku a nekom raskrcila sume, razdvojila mora i pride posula staze zvijezdama. Laz je dugonoga djevojka ciji su koraci dugi sedam milja i cija ljepota nije prolazna. U svom savršenstvu, onda kad je najljepsa pa jos sto puta ponovljena, jedna laz postane istina. Zato pobjednici pisu istoriju, kreteni dobiju na cijeni, rugafezi postanu elegantna gospoda a znahorke bastioni moralu.

Laz je jednacina sa jednom pogresnom cifrom koju samo mala djeca, jos uvijek nepismena, mogu da rijese. Zato jer uvijek govore istinu. Odrasli pak znaju da lazu i cutke. Oni lazu i kad pamte, i kad se sjecaju, i kad vino piju. Ako je zaista u vinu istina, onda se laz moze naci na dnu svake ispijene case. Ima je u mekanim jastucima podno prijestola; sve se izliva iz ribarskih cizama. Ako se slova u ljubavnom pismu razvodne i umrljaju kad ih pofajta suza, onda se laz sakrila izmedju redova.

Laz je da su sve zene kurve i svi muskarci kukavice. Istina je, docim, da zene bolje lazu. I ljepse! Zenske lazi su sofisticirane, promisljene, dugorocene, adekvatno intenzivne, zaprzenje jakom emocijom, zapecacene karminom i podvucene tankom crtom kreona. Zena ne laze bez razloga, rekreativno ili patoloski, cak ni onda kad ogovara. Kad namjerava lazima nanijeti nekom bol ili stetu, tada zena laze iz osvete. Muskarac to radi iz zavisti. Muske lazi su uglavnom akutne i nepromisljene, jeftine i sa svrhom vlastite koristi. Musko se, naime, predugo oslanjalo na sirovu snagu dok je zena razvijala verbalnu sposobnost i intelekt brzine svjestlosti. Pride, priroda joj dala uvijene trepavice.

Varijacije lazi su mnoge. Moze da se pojavi u obliku ustava, romana i citavih poglavlja u skolskim knjigama. Ona zacini komplimente, uljepsa vremensku prognozu i ucini cijene robe privlačno niskim. Pojavljuje se kao reklama ili udarni naslov na prvoj stranici vecernjih novina. Subotom se pojavi krisom, na ceremonijama bljestavih vjencanja, najkraca laz ikad izrecena, ono teatralno obecanje da ce zauvijek, i u dobru i zlu voljeti i postovati osobu sto, svecano obucena, stoji pored.

Male lazi mogu biti simpatično luckaste, umotane u suskave osmjehe s ciljem da usreće nekog. Veličine lazi, bogate detaljima i u svrhu da postede bliznjeg od bola, mogu biti simpatične dok god se desavaju drugima. A kad nekog takva laz zadesi, pa stoicki kaze da radije podnosi bol nego da ga i dalje lazu, taj onda laze samog sebe. Nevina laz ne skodi nikome, samo nas cini onakvim kakvim zelimo biti, a ne onakvima kakvim jesmo. I u plitkoj lazi može da se udavi, a u dubokoj može da se prezivi i opstane godinama, uprkos gorcini. Dubina jedne lazi mjeri se gorkim suzama ili propustenim poljubcima, treceg nacina nema.

Gorcina je okus lazi, poznata samo ljudima izostrenog sluha za moral. Ostali osjete bljutav okus, kao mlako pivo koje neće niz grlo. Laz može da zvuci ljepše od najljepše pjesme. Njeno ime klizi glatko niz jezik pa se lijepo pjeva, osvaja naprecac. A kad zagrmi iz vedra neba i u srce udari, odjekuje onda godinama u dusi, neda se zaboraviti.

Laz ne mora imati razlog ali mora imati objekat. Lagati druge je nekom navika, nekom uslov opstanka a nekom jedino dobro djelo ucinjeno danas. Lagati sebe je grijeh. A lagati sebe za rad tudje sreće, to je pozrtvovana laz, nesobicna i zahtjevna jer ubijediti sebe i druge u nesto sto nije, iziskuje vise napora od istine. A tek zivjeti s tim i trpjeti osude!

Postoje detalji, sitnice po kojima laz moze da se prepozna. Ona ne trepce kad prica a desi joj se da zamuka. Svako malo okvasi usne pa se pocese po kosi, iza uha i ili nervozno copka nos. Kad zagusti pa se osjeca nesigurnom, tada sjedi gordo, prekrstenih ruku, kao da se brani ili bjezi pogledom, izbjegava kontakt, kao da trazi rijeci, neku novu laz, da joj pomogne. Tesko joj je izvuci se iz skripca ako je neko nepoznat suoci sa istinom dok svog bliznjeg lako uvjeri da istina nije nista drugo nego sasvim obicna laz. Jer onaj bliznji ne vidi stablo od sve sume.

Laz je sposobnost alternativnog tumacenja i apstraktan pojam sa konretnim efektom prihvatljive stvarnosti. Laz nije verbalna abnormalija vec visenamjenska misaona konstrukcija bez patenta koja povezuje ljude i dogadjaje u jednu prihvatljivu cjelinu, makar i nerazumljivu. Ona je siroko rasprostranjena pojava u vremenu i prostoru, zajednicki nazivnik ljudske vrste. Vise od svega, laz je vjestina koja se stice rano, onda kad dijete uoci razliku izmedju maste i stvarnosti a jos uvijek ne zna kako glasi osma bozija zapovijed. Kad mu kazu, onda je vec kasno.